

ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵੱਲ ਖਿਆਲ ਦੁਆਉਣਾ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:3-21)

“ਪਰ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਖੱਟੀ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:6)।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤਰੀ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜੁਲੀਆਂ ਡਾਕਟਰਿਨਾਂ ਜਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਦੌਲਤ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ (6:3-5) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ ਕੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਹਿਮੀਅਤ ਭਗਤੀ ਦੀ ਹੈ (6:6-11)। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ (6:11-16) ਅਤੇ ਦੌਲਤਮੰਦਾਂ ਨੂੰ (6:17-19) ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿੱਠੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ (6:20, 21)।

ਪਾਠ 18: ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦ ਤਸਵੀਰਵਿਖਾਈ ਗਈ (6:3-5)

6:3-5 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ “ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ... ਅਤੇ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੋ ਭਗਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ”² (6:3)।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਾਸੀਅਤਾਂ (ਆਇਤ 4)

ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

“ਉਹ ਹੰਕਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।”³ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੰਮ ਗੁਸਤਾਖ, ਮੂਰਖਤਾ ਭਰੇ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਹ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਮਰਾਹ ਹੈ! ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 12:21-23 ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ:

ਹੈਰੋਦੇਸ ਇਕ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਦਿਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਸਤਰ ਪਹਿਨ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੋਲਣ ਲੱਗਾ। ਅਤੇ ਲੋਕ ਉੱਚੀ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲ ਉੱਠੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਦਿਓਤੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਹੀਂ! ਤਾਂ ਓਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਕ ਦੂਤ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੀੜੇ ਪੈ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ।

ਉਹ ‘ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।’ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਸਮਝ’ ਜਾਂ ‘ਗਿਆਨ’ ਦੇ ਨਾਲ ‘ਕੁਝ ਨਹੀਂ’ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਗੁਮਰਾਹ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਵਾਲ ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜਾਂ ਉਸ ਠੋਸ ਤਰਕ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਏਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸਮਝ ਵਧੇ। ਆਪਣੀ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਸੋਚ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰਿਆ, ਜ਼ਿੱਦੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਓਸੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੋਵੇ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7 ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ‘ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਅਥਵਾ ਕਿਹਦੇ ਵਿਖੇ ਪੱਕ ਕਰਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ’ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਚਾਹ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਵੀ ਭਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਅਣਖ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਸਮਝ ਨਾਲ ਨਹੀਂ’ (ਰੋਮੀਆਂ 10:1, 2)।

‘ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੇਰ ਫੇਰ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।’ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘ਬਿਮਾਰ’⁴ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਬੀਮਾਰ ਮਨ ‘ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ’ (KJV) ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲਭਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ‘ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਦਨਾਕ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁵ ਅਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਏਗਾ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਉਕਸਾਏਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਲਾਸ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ: ‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤਰੀਦ ਕਰ ਭਈ ਓਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੀ ਹੈ’ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:14)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਹਾਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ: ‘ਪਰ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲਪੱਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਖੇੜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਵਿਖੇ ਹੋਣ, ਲਾਭੇ ਰਹੁ ਕਿਉਂ ਜੋ ਏਹ ਨਿਸਫਲ ਅਤੇ ਅਕਾਰਥ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਕੁਪੰਥੀ ਹੋਵੇ ਇਕ ਦੋ ਵਾਰੀ ਉਹ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹੁ’ (ਤੀਤੁਸ 3:9, 10)।

ਉਸ ਦਾ ਫਲ (ਆਇਤਾਂ 4, 5)

ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਫਲ ਭਰਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ!

1. ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ‘ਖਾਰ’ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਉਹ ‘ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੜਦਾ ਹੈ।’⁶ ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:26 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਜੇ ਇਕ ਅੰਗ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।’

2. ਉਹ ‘ਝਗੜਾ’ ਖੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁷ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ

ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤਣਾਅ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਉਹ ‘ਕੁਫ਼ਰ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ’ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।⁸ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਬਨਾਵਟ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੋਂ ਸੜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਬਹਿਸ ਨਾਲ, ਝਗੜਾ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ (ਗ਼ਾਲੀ ਗਲੋਚ) ਤਕ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ (ਬੁਰੇ ਬੁਰੇ ਸ਼ੱਕ-ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਵਿਸ਼ਾ) ਤਕ ਲੈ ਜਾਏਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਗੜਬੜ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ!

4. ਉਹ ‘ਬਦਗੁਮਾਨੀਆਂ’ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।⁹ ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ, ‘ਸਾਉਣ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਹੀ ਹਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।’ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ‘ਹਾਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੰਨ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ... ਉਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ‘ਕਾਲਾ ਜਾਦੂ’ ਹੈ।’¹⁰

5. ਅਖੀਰ ਉਹ ‘ਨਾ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ’ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਬੜੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਵਿਚ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇੰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਉਹ ਬਦਲੇ ਨਾਲ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੜਕਦਾ, ‘ਖੂਨ’ ਪਿਆਸਾ ਹੈ। ਦੋ ਜਣੇ ‘ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ’ (ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਧਾਰਮਿਕ’ ਚਰਚੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਲਟ ਅਰਥ ਵਿਚ ਗ਼ਾਲ ਮੰਦਾ ਤਕ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ... ਅਜਿਹੇ ਝਗੜਾ ਪਸੰਦ ਬੇਹੱਦ ਗੰਦੀਆਂ ਗ਼ਾਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ, ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਗ਼ਾਲੀ ਗਲੋਚ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜਾਂ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵੜ ਆਉਣ ਵਾਲੇ, ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੋਹਰੇ ਅਰਥ ਵਾਲੀ ਅਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਲਾਲਤ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।¹¹

ਪੰਜਵਾਂ ਚਰਣ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਬੀਮਾਰ ਮਨ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਹੀ ਵੱਢਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:7, 8; ਰੋਮੀਆਂ 12:17-19)। ਇਹ ਆਦਮੀ ਜੇ ਹੁਣ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਫ਼ਸ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਐਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ!

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ‘ਆਦਮੀ ਭਰਸ਼ਟ’¹² ਮਨ ਵਾਲਾ’ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਸਰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਠੋਸ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੀ

ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 4:4; 23:1-3, 15; 24:24-26)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ‘ਸਚਿਆਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ’¹³ ਹੈ। ਵਿੰਨਸੇਂਟ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:19 ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 1:14 ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ‘ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ’ ਲਗਦੀ ਹੈ।¹⁴ ਯਰਮਿਯਾਹ 7:28 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘... ਸੱਚਿਆਈ ਮਿਟ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ।’

ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਨਾਂ ਰਲਾ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (2 ਥੱਸਲਨੀਕੀਆਂ 2:10-12) ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ‘ਭਗਤੀ ਖੱਟੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।’ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਹੋਰ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲਗਦੇ ਹਨ!

ਕਿੰਨੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਖੱਟੀ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26:24; ਯੂਹੰਨਾ 12:6)।¹⁵

ਪਾਠ 19: ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਧਨ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ (6:6-11)

ਤਰਜੀਹ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਫਾਇਦਾ (ਆਇਤਾਂ 6-8)

ਪੌਲੁਸ ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਰਜੀਹ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਐਨੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨੀਆਂ ਸਾਡੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਭੌਤਿਕਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਬਦੀ ਮਹੱਤਵ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ, ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਾਈ ਰੱਖਣ।

‘ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਵੱਡੀ ਕਮਾਈ ਹੈ’ (6:6)। ‘ਯਹੂਦੀ ਰੱਬੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਗੱਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ‘ਅਮੀਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਉਹੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ।’¹⁶ ਆਓ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:4-7, 11-13 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਖੂਬਸੂਰਤ ਦਾਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੰਤੋਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

1. ਸੁਰੱਖਿਆ: ‘ਪ੍ਰਭੂ ਨੇੜੇ ਹੈ’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:5; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5, 6; ਮੱਤੀ 28:20)। ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੇੜੇ ਹੈ!
2. ਚੀਜ਼ਾਂ: ‘ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ... ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ’

(ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:6; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 6:25-33)। ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੁਦਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ!

3. ਰੂਹਾਨੀ ਸਮਝ: ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ... ਤੁਹਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗੀ।’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:7; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:25, 26; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:1-3; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7, 8)। ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

4. ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਨ: ‘‘ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੋਵਾਂ ਓਸੇ ਵਿਚ ਸੰਤੋਖ ਕਰਾਂ’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:11; ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:17, 18)। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਬਲਕਿ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਖਾਣਾ, ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਆਸਰਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅੱਧਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।’’

5. ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਨ: ‘‘ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਭੇ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8:31-39; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:8-11; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:20, 21)।

ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਜਿਸਮਾਨੀ ਫ਼ਾਇਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਲੂਕਾ 2:7), ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਮਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਛੱਡਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ (ਲੂਕਾ 16:19-25)। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘‘ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਮਰੋਗੇ, ਉਸ ਦਿਨ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਓਸੇ ਪਲ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ।’’ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:13-21)। *ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਕਤ, ਮਰਨ ਦੇ ਪੰਜ ਮਿਨਟ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖੋਗੇ? ਅਨਾਦੀਕਾਲ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖੋਗੇ? ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖੇਗਾ?*

ਠੰਡ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਢੱਕਣਾ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਲੱਗਣ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣਾ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੀਆਂ ਸਭ ਇਫ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਐਪੀਕੂਰਸ ਦੀ ਫ਼ਲਾਸਫ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਉਸ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਭੇਤ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘‘ਬੰਦੇ ਦੀ ਦੌਲਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਜੋੜੋ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਓ।’’

ਭਗਤੀ ਕਿਆਮਤ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗੀ (ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 12:13, 14; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:10)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਬੇਸਬਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੇਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਤੋਂ ਵੇਖ ਲੈਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹਨ (ਮੱਤੀ 6:31-33; ਯਾਕੂਬ 4:1-4)।

ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰੇ ਧਨ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਨ ਦੇ ‘‘ਧੋਖੇ’’ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 13:22)। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜਦ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ‘‘ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ’’ ਵੜ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ! ਹਾਏ ਉਸ ਆਦਮੀ ਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨ ਮੰਗਤਿਆਂ ਵਾਲਾ! ਹਾਏ ਉਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ

ਪੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਇਲਾਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਦੌਲਤ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਉਤਾਵਲਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਧਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ!

ਤਰਜੀਹ ਜੋ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 9-11)

ਆਇਤਾਂ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜੇ ਦੌਲਤ ਕਮਾਉਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਰਜੀਹ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਤਾਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੁਆਉਣਾ ਹੈ (6:9)। ਧਨ ਦਾ ਲੋਭੀ ‘‘ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਫ਼ਾਹੀ ਵਿਚ’’ ਫ਼ਸ ਕੇ ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 19: 16-22; ਮਰਕੁਸ 10: 17-22)। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਜਾਂ ‘‘ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼’’ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।¹⁷ ਛੋਟੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ‘‘ਫ਼ਾਹੀ’’ ਵਿਚ ਫਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।¹⁸ ਜਦ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਵੱਲ ਨੂੰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਯਾਨੀ ਮਾੜਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਬੜੀ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦਈਏ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਪ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।) ਗ਼ਲਤ ਪਸੰਦ ਚੁਣਨ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਚਰਣ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪੌਲਸ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜਾ ਤਰਕ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (6:9)। ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ ‘‘ਬਹੁਤੇ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ’’ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਪਤਰਸ 2: 15; ਗਿਣਤੀ 22:2-21; 23: 1-11)। ਜਦ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਆਸ ਬੜੀ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6: 4-6; ਕਹਾਉਤਾਂ 1: 24-31)। ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ‘‘ਮੂਰਖ’’ ਹਨ। ਤਰਕਹੀਣ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਅੱਗੇ ਹਾਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਜਦ ਤਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕਰਾਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ‘‘ਕਿਉਂ, ਹਾਏ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੀ ਆਇਆ?’’ ਸਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ‘‘ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹ ਹਨ’’ (ਕਹਾਉਤਾਂ 14: 12)।

ਉਹ ‘‘ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ’’ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ! ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ! ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਤਾਂ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਧਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ ਫ਼ਸਿਆ ਆਦਮੀ ਤਰਕ ਦੀ ਕਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ!

ਤੀਜਾ ਜਾਣ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ (6:9)। ਹੋਰ ਧਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣਾ ‘‘ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਸ¹⁹ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ²⁰ ਵਿਚ ਡੋਬ’’ ਦੇਵੇਗਾ।²¹ KJV ਵਿਚਲੇ

‘‘ਡੋਬ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ NASB ਵਿਚ ‘‘plunge’’ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਦੋਂ ਤਕ ਪਾਪ ਵਿਚ ਡੁੱਬਦਾ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੇਕੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ‘‘ਬਰਬਾਦੀ’’ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਾਨ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਚੌਥਾ ਸੁਧੌਰਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ (6: 10)। ‘‘ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।’’ ਮਨ ਨੂੰ ਮੈਲਾ ਕਰਕੇ ਸੁਲੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਧਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਨ ਦਾ ਲੋਭ ਹੈ। ਅਕਾਨ ਦੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਯਹੋਸੁਆ 7:21 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘... ਮੈਨੂੰ ਲੋਭ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।’’ ਅਕਾਨ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਵੀ ਝੱਲੀ। ਡਿਮੋਕਰੇਟਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਧਨ ਦਾ ਲੋਭ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ।’’ ਫਿਲੋ ਨੇ ‘‘ਧਨ ਦੇ ਲੋਭ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ‘‘ਜੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗੱਲ ਹੈ।’’ ਧਨ ਦੇ ਲੋਭ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਿਰਫ਼ਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਗੰਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਗਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਹੈ (6: 10)। ਇਸ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਨਾਲ ਲੋਕ ‘‘ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਭਟਕ’’ ਗਏ ਹਨ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 18-20; ਤੀਤੁਸ 1: 10, 11)। ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5: 4)।

ਆਖ਼ਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬਰ ਦਾ ਹੈ (6: 10)। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਧਨ ਦੇ ਲੋਭੀਆਂ ਨੇ ‘‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ’’ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26: 24, 25; 27: 3-5; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7: 10)। ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੋਗ ਧਨ ਦੇ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਦੁਨਿਆਵੀ ਧਨ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ’’²² ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਧੌਖੇਬਾਜ਼ ਬੁਰਿਆਈ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ!

ਇਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (6: 11)। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਕਿੰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ‘‘ਪਰ ਤੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਬੰਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ²³।’’ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਆਪਣੇ ਮਨ ਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਸੇ ਚੱਲਣਾ ਵੀ ਨਾਂ। ਇਸ ਦੀ ਖਿੱਚ ਤਾਂ ਬੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ!’’ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬੇਹਤਰ ਰਾਹ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 22 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਪਰ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ।’’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ।

**ਪਾਠ 20: ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ
ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ (6:11-16)**

ਪੌਲੁਸ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੋਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਜੇ ਭੱਜਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀਆਂ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਵੀ ਹਨ: ‘‘ਧਰਮ, ਭਗਤੀ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਧੀਰਜ,

ਨਰਮਾਈ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ' (6:11)। ਇਹ ਤਰਜੀਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਤੀਜਾ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:20; 1 ਪਤਰਸ 2:9, 10; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:17)। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ 'ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ' ਆਖਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਦਮੀ: ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ (ਆਇਤ 11)

ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਲਕ ਲਈ 'ਮਗਰ' ਲੱਗਣ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ²⁴ 'ਮਗਰ' ਲਗਣ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੁਸਤ ਜਾਂ ਢਿੱਲਾ ਸੇਵਕ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਦਿਮਾਗੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲ ਬਾਹਰ ਨੂੰ। ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ 'ਧਰਮ'²⁵ ਦੇ ਮਗਰ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਕਸਦ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਲਕਿ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ!

ਉੱਪਰ ਖੁਦਾ ਵੱਲ। 'ਭਗਤੀ' ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਚ ਸਮਝ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ (2:2, 10; 3:16; 4:7, 8; 6:3, 5, 6)।

ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲ। ਇਸ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ 'ਨਿਹਚਾ'²⁶ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਨਿਹਚਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਦ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਉਣ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾਈ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:4; ਰੋਮੀਆਂ 10:17)। ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ (2 ਪਤਰਸ 1:2-4)। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮਰਕੁਸ 9:24 ਵਾਲੀ ਦੁਆ ਕਰੀਏ!

ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਸਭ ਪਾਸੇ। ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਗਹਿਰਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਗੁਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਚੇਲੇ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰੇਮ'²⁷ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰ ਥਾਂ ਅਬਦੀ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:8; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:4-8, 13)। ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਢੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 4:8; ਯਾਕੂਬ 5:19, 20)।

ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ। ਅਗਲੇ ਸਭ ਗੁਣ 'ਧੀਰਜ'²⁸ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:7 ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਧੀਰਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਭਲੇ, ਭਗਤੀ ਭਰੀ ਖੂਬੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨੀ ਹੀ ਵਾਰ 'ਦੋ ਕੋਹ' ਹੋਰ ਚੱਲਿਆ

ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂ ਦੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸੁਲਝਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਵਰਨਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਹਾਰ (ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ‘ਛੱਡੋ ਪਰੇ! ਜਾਣ ਦਿਓ!’) ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ!

ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਚੌਕਸ/ਮੱਤੀ 12:20 ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਉਹ ਲਿਤਾੜੇ ਹੋਏ ਕਾਨੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤੋੜੇਗਾ, ਨਾ ਧੁਖਦੀ ਹੋਈ ਸਣ ਨੂੰ ਬੁਝਾਵੇਗਾ, ਜਦ ਤੀਕ ਨਿਆਉਂ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ।’ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪੈੜ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਲਈ ‘ਨਰਮਾਈ’ ਦੇ ਗੁਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਰਦਾਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮਗੱਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਾਨ ਕਿੰਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਵਾਧੂ ਗੁਣ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ‘ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨਰਮਾਈ’ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ! ਇਸ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਚਰਨ ਇਹੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਲੀਮ ਮਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰੁਹਾਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਢੰਗ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 14, 15; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2: 7-12)।

ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਬੰਦਾ: ਉਸ ਦਾ ਨਮੂਨਾ (ਆਇਤਾਂ 12-14)

ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਬੰਦੇ ਲਈ ਤਿਹਰੀ ਅਗਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਆਤਮਾ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ।

ਸੂਰਮਾ ਬਣ (ਆਇਤ 12)

‘ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ’²⁹ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 3-40 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ (ਵੇਖੋ 12: 1-3; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 23-28; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4: 7, 8)। ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋ?

ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿ (ਆਇਤਾਂ 12, 13)

ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਡਾ ਇਕਰਾਰ ਹਾਸ਼ੇਰੀਣਾ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 16: 13-18; ਰੋਮੀਆਂ 10: 9, 10)। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 6: 46; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2: 3-6)। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਇਕਰਾਰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ

ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ) ਮੰਨਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ‘ਬਹੁਤੇ ਗਵਾਹਾਂ’ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਟੀਸੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਯਾਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਚਮਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦੇਣੀ ਸੀ।

ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਹਿ (ਆਇਤ 14)

ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਦੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਵ ‘ਬੇਬੋਸ’ ਰਹਿ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਹੂਰੀ ਭਾਵ ‘ਸ਼ੁੱਧ’³⁰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਖੂਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਨਮੂਨਾ ਦੇਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਗੀਆਂ।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਬੰਦਾ: ਉਸ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ (ਆਇਤਾਂ 14-16)

ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 5:24; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26-29) ਅਤੇ ‘ਸਹੀ ਵਕਤ’ ਤੇ ਸਿਖਰ (6:15; 1 ਪਤਰਸ 1:3-5; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 21:1-7) ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਅਨਾਦੀਕਾਲ ਕਿੰਨਾ ਜਲਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ!

ਕਦੇ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਕ ਮਾਪਦੰਡ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ (6:13)। ਤਣਾਅ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਜਾਂ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਪਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਇਕਰਾਰ ਦੀ ‘ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ’ ਹੈ।³¹ ਮਸੀਹ ਨੇ ਜਾਨ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਕਮ ਸਾਹਮਣੇ ਚੰਗਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 27:11; ਮਰਕੁਸ 15:2; ਲੂਕਾ 23:2, 3; ਯੂਹੰਨਾ 18:36, 37)। ਮਸੀਹ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹਿ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਉਹਦੇ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਦੇ ਜਲਾਲੀ ਪਲ ਤਕ ਰਹੇਗੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:9-11; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:20, 21; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:1-4)। ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ (6:14, 15, 16)!

ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਹ ‘ਪਰਮ ਧੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ’ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:11; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:5-9)।

ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸੁਰਗੀ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ ਹੈ; ਉਹ ‘ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ’ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18-20; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:20-23; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 17:14)।

ਮਸੀਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਸਰਵੱਤਮ ਹੈ; ਉਹ ‘ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ’ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ

19: 11-16)।

ਮਸੀਹ ਅਨਾਦੀਕਾਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਹੈ; ‘ਅਮਰਤਾ ਇਕੱਲੇ ਓਸੇ ਦੀ’ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 90: 1, 2; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:1-4; ਮੱਤੀ 28:20)।

ਮਸੀਹ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਦਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਚਮਕ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ‘ਅਣਪੁੱਜ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ’ (ਜ਼ਬੂਰ 104:2; ਯੂਹੰਨਾ 8:12; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:5, 7)।

ਇਹ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਲਈ ਲੜਨ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ! ਸੱਚਮੁੱਚ, ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ!

ਪਾਠ 21: ਅਮੀਰਾਂ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ (6:17-19)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਬਸਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹੋ ਬਥੇਰਾ ਹੈ’ (6:8)। ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਪੀਣ ਅਤੇ ਪਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਤੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਲਾ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਲੂਕਾ 18:24, 25 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜਿਹੜੇ ਦੌਲਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਕੇਡਾ ਹੀ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ! ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੂਈ ਦੇ ਨੱਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਉਠ ਦਾ ਵੜਨਾ ਏਸ ਨਾਲੋਂ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਧਨਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੜੇ।’ ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕਿ ਫਿਰ ਕੌਣ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।’ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ (ਮੱਤੀ 8: 11; ਉਤਪਤ 13: 1, 2)।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਂਦਿਆਂ ਧਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੀ ਕਰਨ।

ਕੀ ਨਾ ਕਰਨ (ਆਇਤ 17)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ‘ਘਮੰਡ’ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।³² ਘਮੰਡ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਕੁਚਲੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਘਮੰਡੀ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 16: 19-25)। ਸੁਆਰਥ ਦਾ ਫ਼ਰੇਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ‘ਚੰਚਲ ਧਨ ਤੇ’ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 10:19; ਜ਼ਬੂਰ 52:7; 62:10, 11; ਲੂਕਾ 12:16-21; ਮਰਕੁਸ 10:17-22.) ਹੈਨਰਿਕ ਇਬਸਨ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘ਪੈਸਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਛਿਲਕਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਨਾਜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਣਾ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ; ਦਵਾ

ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਹਤ ਨਹੀਂ; ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ; ਨੌਕਰ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਹੀਂ; ਆਨੰਦ ਦੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ।'³³

ਕੀ ਕਰਨ (ਆਇਤਾਂ 17-19)

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਆਸ ... ਖੁਦਾ ਤੇ' ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ 1:17 ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ। ਖੁਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ, ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਸੁਭ ਕਰਮ' ਕਰਨ³⁴ (6:18)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਭਲਿਆਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

1. ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਧਨੀ' ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।³⁵ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਲਿਆਈ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

2. ਭਲਿਆਈ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਧਨਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਦਾਨ ਵਿਚ ਸਖੀ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ' ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।³⁶ KJV ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ' ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਰੋਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਘੁਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਾ ਪਾਓ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਹਰ ਵਕਤ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਲੋਕ ਭਲਿਆਈ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਾਠ 22: ਆਖਰੀ ਬੇਨਤੀ (6:20, 21)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਲਈ ਨੌਸ ਇਰਾਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ 'ਹੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ' ਜੋੜਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਗ (ਆਇਤ 20)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ 'ਰਖਵਾਲੀ'³⁷ ਕਰਨੀ ਸੀ (6:20)। ਇਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਉਹ 'ਅਮਾਨਤ' ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *paratheke* ਦਾ ਅਰਥ 'ਵਿਰਾਸਤ' ਹੈ।³⁸ ਉਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਜਿਹੜੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ,

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: ‘... ਉਸ ਨੇ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਵਚਨ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 19; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 11 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ਕਿੰਨਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ! ਸਾਨੂੰ ਸੁਰਗ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਭਾਵ ਵਿਰਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਥਾਂ ਵਿਚ ਉਵੇਂ ਦ ਉਵੇਂ ਮੋੜ ਸਕੀਏ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 17:8-24)।

ਜਦ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਵੇਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਚਾਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਗਲਾਤੀਆਂ 1:6-9 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਮੈਂ ਅਚਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜਿਹ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੌਂਦਿਆ ਐਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਵੱਲ ਝੁੱਕਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ; ... ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਯਾ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੂਤ ਉਸ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜਿਹੜੀ ਅਸਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਾਪਤ ਹੋਵੇ! ...।’

ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਗ (ਆਇਤਾਂ 20, 21)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ‘ਝੂਠ ਮੂਠ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਗੰਦੀ ਬੁਝਬੁਝ’ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਸੀ (6:20)। ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਸੌਂਚਿਆਈ ਬੜੀ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌਂਚਾਈ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੋੜ ਐਨੀ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਕਤ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ! ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ‘ਵਿਰੋਧਤਾਈਆਂ’ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ‘ਗਿਆਨ’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋਣ, ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਫੁੱਟ ਜਾਂ ਗੜਬੜ ਦਾ ਖੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 10; 14: 33)। ਇੱਥੇ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰ ਮੰਨ ਤਾਂ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈ ਨਹੀਂ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 7; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:26-29)। ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰੇਗਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 13, 14), ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠ ਮੂਠ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਫਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6: 3-5)।

ਇੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਫਲ ਵੇਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 7:20), ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ⁹⁹ ਲਿਆ ਸੀ (6:21)। ਆਪਣੇ ਐਲਾਨਾਂ, ਵਾਅਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ‘ਖੁੰਝ’ ਗਏ ਸਨ।¹⁰⁰ ਉਹ ਬੜੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ’ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6: 7; ਯਹੂਦਾ 3)।

‘ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ’ ਕਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਹੈ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਖੁਦਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੀ ਜਿਹੜੇ

ਮੰਨਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਨਾ ਮੰਨੀਏ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 15: 1-5; ਲੂਕਾ 6:46; ਮੱਤੀ 7:21-23)। ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਫਿਰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਖਰੀ ਤਾੜਨਾ ਵਿਚ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕੀਤਾ (ਵੇਖੋ 1:3, 4, 6, 7, 19, 20)।

ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ’’⁴¹ ਪੌਲਸ ਨੇ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਵਾਹ ਦਾ ਇਕ ਆਖਰੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਨੇਕੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤਰੀ ਬਾਵਕਤ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਵਕਤ ਵੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਰਹੇ।

ਇਕ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਮੂਹਕ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਬੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸੀ ਵੁਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਜੇ ਸਿਓਨ ਦੇ ਬੁਰਜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਜੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੇ ਰੂਹਾਂ ਬਚਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਚੌਕਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਤੋਂ ਕੌਣ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਜ਼ੀਜ਼ੋ, ਸਾਨੂੰ ਇਸੇ ਨਿਚੋੜ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਮੁਕਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਪੱਤਰੀ ਓਨੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਦੇਹ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਹੱਥ।⁴²

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਖਰਾ (ਯੂ.: *hugiano*)-‘‘ਤੰਦਰੁਸਤ, ਚੰਗਾ, ਨਿੱਗਰ, ਡਾਕਟਰਿਨ (ਸਿੱਖਿਆ) ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਿਨਾ, ... ਭਾਵ ਸੱਚਾ, ਸੁੱਧ, ਮਿਲਾਵਟ ਰਹਿਤ’’ (ਐਡਵਰਡ ਰੋਬਿਨਸਨ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਅ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬੁਦਰਜ਼, 1863], 627)। ²ਭਗਤੀ (ਯੂ.: *eusebeia*)-‘‘ਖੁਦਾ ਲਈ ... ਸ਼ਰਧਾ, ਭੈਅ ... ਮਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ... ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ’’ (ਰੋਬਿਨਸਨ, 307)। ³ਹੰਕਾਰਿਆ (ਯੂ.: *tuphoo*, ਕਰਮਵਾਚ)-‘‘ਫੁਲਣਾ ... ਘਮੰਡ ਜਾਂ ਫ਼ਰੋਬ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣਾ, ਬੇਵਕੂਫੀ ਕਰਨਾ’’ (ਸੀ. ਜੀ. ਵਿਲਕੋ ਐਂਡ ਵਿਲੀਬਲਡ ਗ੍ਰਿਨ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*,

ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਧ. ਜੋਜਫ ਐਚ. ਥੋਅਰ [ਏਡਿਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1901; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ ਐਡਿਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1977], 633)।⁴ਬੀਮਾਰ (ਯੂ.: *nosso*)- 'ਬੀਮਾਰ ਹੋਣਾ; ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬੀਮਾਰੀ ... ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਇਵੇਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣਾ' (ਥੋਅਰ, 429)।⁵ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ (ਯੂ.: *logomachia*)-'... ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਜਾਂ ਬੇਕਾਰ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ' (ਥੋਅਰ, 380)।⁶ਵੈਬਸਟਰ'ਜ਼ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 1945 ਅਡੀਸ਼ਨ, s.v. 'envy.' 'ਝਗੜਾ (ਯੂ.: *eris*)-'ਸਲਾਹ, ਫਸਾਦ ... ਲੜਾਈਆਂ' (ਵਾਲਟਰ ਬਾਊਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜ਼ਿਲਦ ਦੂਜੀ, ਸੋਧ ਵਿਲੀਅਮ ਐਫ. ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਐਫ. ਵਿਲਬਰ ਗਿੰਗਰਿਕ [ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨਿਵਰਸਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1957], 309)।⁸ਕੁਫਰ (ਯੂ.: *blasphemia*)-'ਗਾਲ ਦੇਣਾ ... ਬਦਨਾਮੀ, ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨਾ, ਕੀਤੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ; ... ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਅਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਨਿੰਦਨਯੋਗ ਭਾਸ਼ਾ' (ਥੋਅਰ, 102-3)।⁹ਬਦਗੁਮਾਨੀ (ਯੂ.: *huponoia*)-'ਸ਼ੱਕ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 750); 'ਗੁਪਤ ਖਿਆਲ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 25:18; 27:27' (ਮਿਰਵਿਨ ਆਰ. ਵਿਨਸੈਂਟ, *ਵਰਡ ਸਟੈਂਡੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4 [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1957], 274)।¹⁰ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ* (ਲੰਡਨ: ਦ ਬੈਨਰ ਆਫ ਟਰੁੱਥ ਟਰੱਸਟ, 1964), 197.

¹¹ਉਹੀ, 197. ¹²ਭਰਸ਼ਟ (ਯੂ.: *diaphtheiro*)-'ਬਦਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਬਦਲਣਾ, ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ ... ਖਤਮ ਕਰਨਾ, ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ, ... ਮਾਰਨਾ' (ਥੋਅਰ, 143)।¹³ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ (ਯੂ.: *apostereo*)-'ਠੱਗਣਾ, ਲੁੱਟਣਾ, ਲੁਟ ਕਸੂਟ ਕਰਨਾ' (ਥੋਅਰ, 68)।¹⁴ਵਿਨਸੈਂਟ, 275. ¹⁵ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ: '(1) [ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ] ਪਹਿਲੀ ਖੂਬੀ ਬੋਝਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਕਸੱਦ ਆਪਣੀ ਹੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜਾਏ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਤਕ ਲਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਮਨਵਾਉਣਾ ਹੈ। ... (2) ਉਹਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ [ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲੇ] ਦਾਵਿਆ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਸੀਹੀ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਜਾਏ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ... ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ *ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਡਾਕਟਰੀਨ* ਵਿਚ ਜੇ. ਐਸ. ਵੇਲ [ਨੇ ਲਿਖਿਆ], '... ਅਸੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਂ ਜੁਤੀਆਂ ਲਾਹੁਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨੁੱਕਰਾਂ ਤੋਂ ਸੜਦੀ ਹੋਈ ਝਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫੋਟਵਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਅੱਗੇ ਸਜਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਦੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ... (3) ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੈ; ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਹਾਰਣ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਵੀ ਸੱਟ ਲਗਦੀ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਫ਼ਰੋਬ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੌੜਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਤਕਰਾਰ ਵੱਲ ਹੀ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ... (4) ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਣ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੈ' (ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਟੂ ਫਿਲਿਮਨ*, ਦ ਡੇਲੀ ਸਟੈਂਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ [ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1960], 146-48)।¹⁶ਉਹੀ, 149. ¹⁷ਅਜਮਾਇਸ਼ (ਯੂ.: *peirasmos*)-'ਪਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਲੋਭ ... ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਣ' (ਥੋਅਰ, 498-99)।¹⁸ਫਾਹੀ (ਯੂ.: *pagis*)-'ਜਾਲ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਤਰਾ, ਨੁਕਸਾਨ, ਬਰਬਾਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ: ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਅਣਚਿਤਵਿਆ ਖਤਰਨਾਕ ਜੋਖਿਮ ... ਪਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਲੋਭਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਿਸ਼' (ਥੋਅਰ, 472)।¹⁹ਭੁੱਬਣਾ (ਯੂ.: *buthizosin*)-'ਭੁੱਘੇ ਵਿਚ ਗੋਤਾ ਲਾਉਣਾ' ਭੁੱਬਣਾ; (ਥੋਅਰ, 106)। ਵਰਤਮਾਨ, ਸੰਕੇਤਕ, ਕ੍ਰਿਆਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਭੁੱਬਣ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤਕ *ਜ਼ਾਰੀ* ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।²⁰ਨਾਸ (ਯੂ.: *olethros*)-'ਬਰਬਾਦੀ ... ਮੌਤ, ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ

ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ, ਅਨਾਦਿ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ, ਵੱਸ 'ਚ ਆ ਕੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ... ਬਰਕਤ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੁਆ ਦੇਣਾ, ਭਵਿੱਤਖ ਦੀ ਪੀੜਾ'' (ਥੋਅਰ, 443)।

²¹ਤਬਾਹੀ (ਯੂ.: *apoleia*)-''ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦੀ ... ਬੇਕਾਰ ... ਜ਼ਬਰਦਸਤ, ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ... ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ... ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਾਲ'' (ਥੋਅਰ, 70-71)। ²²ਦੁੱਖ (ਯੂ.: *odune*)-''ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਤਕਲੀਫ਼ ... ਪੀੜ'' (ਥੋਅਰ, 438); ''ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਤਕਲੀਫ਼ ... ਮੇਰਾ ਮਨ ਦੁੱਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਰੋਮੀਆਂ 9:2; ... ਅੰਤਰਕਰਣ ਦਾ ਖੇਦ ... ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਸਾਂ'' (ਅਰਡੈਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 557)। ²³ਭੱਜ (ਯੂ.: *pheuge*)-''ਭੱਜਣਾ, ਗਾਇਬ ਹੋਣਾ, ਅਚਾਨਕ ... ਖਿਸਕ ਜਾਣਾ ... ਬਚਣਾ, ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 759-60)। ²⁴ਮਗਰ (ਯੂ.: *dioko*)-''ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭੱਜਣਾ; ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨੱਸਣਾ ... ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ; ਟੀਚੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਦਾ [ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਤਮਿਕ]'' (ਥੋਅਰ, 153)। ²⁵ਧਰਮ (ਯੂ.: *dikaosune*)-''... ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਹੜਾ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ... ਖ਼ੁਦਾ ਨੂੰ ਮੰਜੂਰ ਸਥਿਤੀ ... ਨੇਕ ਨਿਯਤੀ, ਸਿਫ਼ਤ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ... ਵਿਚਾਰ, ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ'' (ਥੋਅਰ, 149)। ²⁶ਨਿਹਚਾ (ਯੂ.: *pistis*)-''ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਸੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ... ਖ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾਈ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਬਣੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੋਸ਼ ਦਾ ਵਿਚਾਰ'' (ਥੋਅਰ, 512)। ²⁷ਪ੍ਰੇਮ (ਯੂ.: *agape*)-''... ਮੋਹ, ਸੁੱਭ ਇੱਛਾ, ... ਪਰਉਪਕਾਰ ... ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ [ਖਾਸਕਰ] ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜਾਹਿਰ ਕਰਕੇ ... ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਖ਼ੁਦਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ... ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ... ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ... ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ'' (ਥੋਅਰ, 4)। ²⁸ਧੀਰਜ (ਯੂ.: *hupomone*)-''ਮਜ਼ਬੂਤੀ, ਪਕਿਆਈ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਗੁਣ ... ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਖ਼ੂਬੀ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਭਰੇ ਮਕਸੱਦ ਤੋਂ ਡੋਲਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਠਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ'' (ਥੋਅਰ, 644)। ²⁹ਲੜਾਈ (ਯੂ.: *agonizomai*)-''ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ... ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ, ... ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨਾਲ [ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ] ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਵੇ ... ਕੁਝ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਸਰਤ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ'' (ਥੋਅਰ, 10)। ³⁰ਨਿਰਦੋਸ਼ (ਯੂ.: *anepileptos*)-''ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ... ਅਲੋਚਣਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ'' (ਥੋਅਰ, 44)।

³¹ਗਵਾਹੀ (ਯੂ.: *martureo*)-''ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਵੇਖੀ ਜਾਂ ਸੁਣੀ ਜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ... ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ'' (ਥੋਅਰ, 390-91)। ³²ਘਮੰਡ (ਯੂ.: *hupselophronein*)-''ਘਮੰਡੀ, ਹੰਕਾਰੀ, ਅੱਖੜ'' ਹੋਣਾ (ਰੋਬਿਨਸਨ, 754)। ³³ਐਲਬਰਟ ਐਮ. ਵੈਲਸ, *ਇੰਸਪਾਇਰਿੰਗ ਕੁਟੇਸ਼ਨਜ਼* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੇ: ਥਾਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1988), 135. ³⁴ਸੁੱਭ ਕਰਮ (ਯੂ.: *agathoergein*)-ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ *agathos* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ''ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਣਾ ਲਈ ਵਖ਼ਰਾ, ਚਰਿੱਤਰ ... ਭਲੇ ਕੰਮ, ਭਲਾ, ਲਾਭਦਾਇਕ ... ਲਾਭ, ਬਰਕਤਾਂ ...'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 3)। ³⁵ਸੁੱਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਧਨੀ (ਯੂ.: *plouteo*)-''ਪ੍ਰਭੂ'' ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ''ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਲਈ ਧਨੀ (ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ) ਭਾਵ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਖੁੱਲਦਿਲੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ'' (ਅਰਡੈਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, 679)। ³⁶ਮਦਦ ਦੇਣ ਵਿਚ ਤਿਆਰ (ਯੂ.: *koinonikos*)-''ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੰਗਤੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ... ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਤਿਆਰ, ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਉਦਾਰ ਮਨ'' (ਥੋਅਰ, 352)। ³⁷ਰਖਵਾਲੀ (ਯੂ.: *phulasso*)-''ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ, ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ... ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਲੈ ਨਾ ਜਾਵੇ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14 ... ਚੋਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ'' (ਥੋਅਰ, 659-60)। ³⁸ਅਮਾਨਤ (ਯੂ.: *paratheke*)-''ਜਮਾ (ਜਿਵੇਂ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਪੈਸੇ), ਭਰੋਸਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਭੇਜਣਾ ... ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸਹੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ, ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ, ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 482)। ³⁹ਇਕਰਾਰ ਜਾਂ ਮੰਨਣਾ (ਯੂ.: *epaggelomenoi*)-ਮੱਧਮ ਸੁਰ

ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸੰਕਲਪ ਸੀ। ਇਸ ਸਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ... ਵਾਅਦਾ ਕਰਨਾ ... ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ... ਖੁਲੇ ਆਮ ਕਹਿਣਾ' (ਥੋਅਰ, 227)।
⁴⁰ਖੁੰਝਣਾ (ਯੂ.: *astocheo*)-'ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਖੁੰਝਣਾ ... ਗਲਤੀ ਕਰਨਾ, ਡਗਮਗਾਉਣਾ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 103)।
⁴¹ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਪਤਰੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ 'ਤੁਹਾਡੇ' (ਯੂ.: *humon*)-ਸਬੰਧਕਾਰਕ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 'ਪੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।' ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ (2:8-3:15) ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਿਚ ਫ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਪਾ ਲੈਣ।
⁴²ਜਿਮੀ ਵੁਡ, 'ਫ਼ਸਟ ਤਿਮੋਥੀ,' *ਸੈਸੇਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਬੁਕਸ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਫੋਰਟ ਵਰਥ, ਟੈਕਸਸ: ਫੋਰਟ ਵਰਥ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਕਾਲੇਜ, 1962), 227.